

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Óziratoksi nem adunk vissza.

Nyitvatartás minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribúcióval, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértérlet szerint egy negyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Női munka.

— márc. 1.

Mint értesülünk, a hadvezetőségnek az a szándéka, hogy ipari és egyéb munkákra nőket akar megnyerni az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben.

A hadseregnek ebből többszörös előnye lenne. Mindenek előtt a hadsereg részére szolgáló gyáraknak még több női munkás alkalmazása által sokkal nagyobb lenne a teljesítőképessége. A hadsereg némely szükségletét jobban és gyorsabban lehetne fedezni. És — ami nemcsak a közös hadisikerre, hanem saját gazdasági jövőnkre nézve is nagy jelentőségű, — iparunkban szövetségeseinkre nézve is gazdagabb források nyílnának meg szükségleteiket illetőleg. Női erők idevonása által végül nagyon sok harcra és katonailag kiképzett ember szabadulna fel a frontszolgálat számára.

Valamennyi fegyverképes embernek a front a lakóhelye.

Oda eljutni minden egyesnek főteherkévése kell, hogy legyen.

Hogy nem csupán az egyes munkást kell munkásnők által felváltatni, hanem hogy egyes ipari hivatalnokokat is intelligens nőkkel lehet pótolni, miáltal a hadsereg számos tisztet nyer, az magától érietődő. Ez egyébként nem csupán az iparra vonatkozik, hanem sok más egyéb élethivatásra, hol ma még olyan sok harcra, hol a haretéri szolgálatra alkalmas fiatalabb ember van az íróasztalhoz kötve, bár azt a munkát egy ügyes leány is épenugy el tudja végezni.

A nőnek a gyakorlati életben való használhatósága egyike a háboru legnagyobb beismeréseinek. Hová csak az ember oda állította a nőt, mindenütt megfelelt. Hogy a nő a férfit a mögöttes ország-részekben e nehéz idők alatt számos hivatásban helyettesíteni tudja, annak számos nő nap-nap mellett bizonyosságát adja s a jövőben még több fogja bizonyosságát adni. Ma a nők nemcsak a villanyosnak állanak szolgálatában mint kalauzok, hanem derék nők dolgoznak a fémüzemekben olyan helyen is, amelyet előbb kizáróan erős férfiak munkakörének tekintettünk. A férfi-kollegák figyelemmel kísérik ezeket a derék nőmunkásokat, mivel ebből az egymás mellett végzett munkából a nemes versenynek egy örvendetes módja támadt.

Semmi kétség, a hadsereg számára dolgozó nő a mögöttes ország-részek katonája!

Hogy egészen így lehessen, női egyesületeket s tanácsadóhelyeket kell szervezni egységesen s a gyárakat és egyéb munkaadóhelyeket arra kell megnyerni, hogy minél több nőt alkalmazzanak.

Igy némely anya, aki délelőtt gyermekeivel van elfoglalva, délután, amikor családja a rokonságnál vagy a gyermekkertben tartózkodik, ipari vagy egyéb munkát végezhet s így sokat javíthat magának és családjának a helyzetén.

Hogy a nők eme mozgósításának minő következményei lesznek az elkövetkezendő békében?

Talán a férfi háttérbe szorítása. Semmiesetre sem! Elő kell készülnünk a közgazdasági élet föllendülésére. A nőnek a háborus időszakban való ipari alkalmazásával ezt hatékonyan előkészítjük. Hogy sok női munkást az esetett vagy rokkantá lett férfiak pótlására fognak felhasználni, az magától érthető. Az elhunyt hőst a felesége, a leánya helyettesíti, kikerül illy módon történi gondoskodás. A háboru befejezése után nagyon sok nő a vidékre, a konyhába megy vissza stb., tehát nem lesz a férfi állásának elrablója, ellenben büszkén mondhatja el manáról: Én is hozzájárultam a nagy győzelemhez!

El lehet várni, hogy ezt a szociális célokat is szolgáló mozgalmat minden korban támogatni fogják. Hatóságok, gyárvezetőségek, egyesületek s nem utolsósorban a falvak felvilágosítás, buzdítás, segítés és terjesztés által soha meg nem becsülhető szolgálatot teljesítenek a hazának. Személyes tekinteteteknek meg kell szünni, hol a nagy cél érdekéről van szó.

Mint ismeretes, a hadügyminisztérium a hazafias közös munkának őszinte megbecsülésével hallgat meg mindennemű javaslatot. Tekintettel az éppen szóban forgó ügyre, a felmentettek ellenőrző bizottsága az egyedül illetékes hely. (Die Kontrollkommission des Kriegsministeriums für Enthobene Wien, I. Riemergasse Nr. 9.)

A nőknek üzembe való lépése mellett tervbe vették egyszerűsmind a hadirokkantoknak, foglyoknak, nem károsult s munkátlan menekülteknek foglalkoztatását, ingyenes női tanfolyamot ipari iskolákban, gyári iskolákban és gyermekkerteknek felállítását, hogy ilyen módon könnyítsenek a dolgozó anyák helyzetén. Csupa olyan dolgok, melyek új erőt kölcsönöznek a monarchia szilárd ellenállóképességének s jelentéke-

nyen hozzájárulnak a háboru gyors és győzedelmes végéhez!

A hadi-árvákért.

— márc. 1.

Ujhelyi árvái is lesznek a háboruak, számolniuk kell ezzel a szomorú eredményével is a végnélküli háborunak. Elmentek tőlünk is derék családapák, ott kellett hagyniok a családi tüzhelyet, a könnyes szemű asszonyt, az öndatlan gyerekeket és a kenyérkeresés szerszáma helyett fegyvert vettek a kezükbe, hogy mindnyájunkért vérezenek, vagy meghaljanak. Elmentek és nem jönnek vissza soha. Az asszony odaadta a férjét, a gyerek az apját a nagy célnak, mely moloch-gyomrával ezerszámra emészti a legderékabbakat. A hős ügye elintéztetett. Szive vére megszentelt egy darab földet, mely új állomása lett továbbrohantó győzelmeknek. Elintéztetett azonban az árvák ügye. — Vajjon tudja-e az állam védő és nevelő szárnyait széjjeltetergetni olyan szélesen, hogy minden árva érezze legalább egy sugarát a melegnek, mely kihűlt az apasziv utolsó verésévei? Az árvák ügye a jótékonyaságnak talán az egyetlen útja, ahol magánosok segíthetnek a legégetőbb szociális kérdés megoldásánál. Milyen ragyogóan szép volna, ha Ujhelyből indulna országos utra egy akció, amely a hadi árvák ügyét vinné legalább a részleges megoldáshoz.

Hány ujhelyi háboru árva sorsát és jövőjét lehetne biztosítani, ha a város, a vármegye, az ujhelyi és zempléni vármegyék pénzügyi, jótékony egyesületek, biztosító intézetek, nőegyletek, gazdag, főleg gyermektelen magánosok vállalnák egy vagy több hadi-árva felnevelését. Van Ujhelyben — a gazdag intézetektől eltekintve — annyi vagyonban dus, gondokban kevés, vagy semmi terhet nem viselő polgár, hogy minden megterhelés nélkül eivállalhatná hadi-árvák nevelését.

Az eszmét a városnak, a vármegyének, intézeteknek, egyesületeknek és a gazdag embereknek kell felkarolni. Ezek vezessék az élet keserű útjain tovább a hősök árván maradt gyerekeit.

A köztisztviselők problémái.

Lesz-e szabadság? — Uj beszerzési előleg. — Háboru dupla nyugdíj.

— márc. 1.

Amióta a képviselőház a köztisztviselők háboru pótlékáról szóló törvényjavaslatot letárgyalta és megszavazta, már csak igen kevés szó esik a nyilvánosság előtt e sulyra és számra egyaránt tekintélyes társadalmi rend helyzetéről. E nagy csend azonban nem annak a jele, hogy a

20 százalékos háboru pótlékkal, a melyet beszerzési előleg címen már ősz elején kézhez kaptak s el is költötték a közhivatalnokok — immár oly nagyot lendült a helyzetük, hogy ezenfelül semmiféle kívánságuk, óhajításuk nincsen. Ellenkezően, a köztisztviselők helyzete egyre válságosabbra, nyomorúságosabbra fordul és sürgős segítség híján helyre nem hozható katasztrófa éri ezt az értékes társadalmi osztályt.

A közhivatalnokok sulyos helyzetéről illetékes helyen is teljesen tájékozottak és a most megszavazott háboru pótlék korántsem volt végső kielégítése a hivatalnoki kar igényeinek és szükségleteinek.

Legaktuálisabb problémája a hivatalnokaságnak a nyári szabadság kérdése. Tavaly a legtöbb hivatal egyáltalán nem engedelmzett szabadságot, másutt erősen redukált szabadságidőt adtak, míg itt-ott csak egyes pihenő, üdülő napokat engedelmzettek. Munkaszaporulattal és a csökkent hivatalnoki létszámmal indokolták ezt a korlátozást, amely azonban végzetes következménynek bizonyult. A szabadság nélkül egyfolytában dolgozó hivatalnoki kar egyre nagyobb mértékben kimerült, a megbetegedések száma a tél folyamán rohamosan felfokozott s ez időszert is egyre többen dölnék ki a honmaradt, tehát amugy is gyengébb szervezetű, kimerült hivatalnokok közt ül. Napirenden van, hogy íróasztala mellől fordul le székeről a teljesen kimerült hivatalnok. A mult hét folyamán például egyszerre két tisztviselőt kellett hazaszállítani a belügyminisztérium csendőrségi osztályáról, ahol hetek óta esti 8 óráig van egyfolytában hivatalos óra.

Az általános kimerültség ma már annyira gátolja a közügyek intézését, hogy maga a kormány is már sürgős segítségre szánta rá magát s értesülésünk szerint, az idén semmiféle korlátozásnak, redukálásnak nem veti alá a hivatalnokoknak kijáró szabadságidőt, sőt az állami fürdőhelyeken és gyógytelepeken különös kedvezésben fogja részesíteni mindazokat a hivatalnokokat, akik a háboru munkatöbblet révén megbetegedtek, kimerültek.

Egyre több hír hallatszik arról is, hogy ősszel újabb beszerzési előleget engedélyez a kormány mindazoknak, akiknek e kedvezéshez 1915-ben is jogok volt. Akár véget ér, akár tovább tart a háboru, a drágaság mindenképpen olyan nagy lesz, hogy a hivatalnokság újabb hathatós anyagi támogatás nélkül megbirkózni nem tud vele.

Reményük lehet a közhivatalnokoknak arra is, hogy háboru szolgálatuk idejét kétszeresen fogják beszámítani a nyugdíj jogosultságba. — Egyes hivatalnoki kategóriák máris megkapták e kedvezést. Feltétlenül méltányos lenne, ha a front mögött, a háboru közigazgatás nagy és nehéz munkáját végzők is legalább ezt a kártérítést megkapnák. E kérdés még a számvetőség kezén van, ahol a nyugdíjalapok teherképességét számítják ki, állapítják meg. Optimista vélekedések szerint 1914., 1915. és 1916. esztendő dupla beszámítására lehet remény, még a szerényebb hivatalnokok egy háboru év kétszeres beszámításával is megelégednének.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Az olaszok ágyuzzák Görzöt.

Budapest, febr. 29.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

Tegnap délután az olaszoknak a görzi hídfő egyes részei és a doberdói fensik ellen irányított ágyutüze ismét élénkebb volt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Verdun egy újabb erődje elesett.

A verduni zsákmány.

Berlin, febr. 29.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Fokozott tűzérési tevékenység számos helyen tovább tartott. A Maas keleti oldalán Douaumont falutól közvetlen északnyugatra rohammal elfoglaltunk egy kis páncélművet.

Az ellenségnek ezen a vidéken megújított támadási kísérleteit már a felfejlődésük elfojtottuk.

A Woivre-vidéken csapataink áthaladtak Dieppe, Abaucourt és Blauzee helységeken, Vatrourietől és Haudiaumontól északkeletre megtisztították a nagy-kiterjedésű erdős területet és vitézi lendülettel elfoglalták Mauhcullest és Champlout.

A megolvastott sebesületlen foglyok száma tegnap estig 228 tiszt és 16,575 főnyi légénység volt. Ezenfelül hadizsákmányul jelentettek 78 ágyut, köztük számos legújabb szerkezetű nehéz ágyut, 86 géppuskát és beláthatatlan mennyiségű hadianyagot.

Badouillertől északkeletre a phiavillei erdészet mellett a franciák állásának egy kiugró részét megtámadtuk és elfoglaltuk. Nagyobb számú fogoly maradt kezünkön.

Keleti és balkáni hadszíntér:

A helyzet változatlan.

A legiőbb hadvezetőség.

Komoly szó

komoly időben!

— márc. 1.

Az Augusztá-alap hazafias és szociális kötelességet teljesít, amidőn a nagyközönség figyelmét az önségély egy nagyszabású módjára felhívja, a melynek célja a katonák özvegyeinek és árváinak a szükség napjaiban „gyors segélyt” nyújtani. Ez az önségély: a hadbiztosítás, mely hadseregünk tisztjeinek és katonáinak családját a bekövetkező fájdalommal esetben hivatva van halhatós támogatásban részesíteni.

A hadban álló harcosok biztosítják önmagukat, vagy őket otthonmaradt hozzátartozóik, munkaadóik, vagy szülővárosuk, illetve falujuk is.

A biztosítási összeg, mely a bejelentés alkalmával világosan és megmáshíthatatlanul megállapítatik, a biztosított harcos halála esetén azonnal kifizetésre kerül. Jelentősége az, hogy az államsegély kiegészítésként a családot a legnehezebb szükség napjain átsegítse és lehetővé tegye, hogy az

árvánmaradt család birtokát vagy keresetforrását megtarthassa, avagy új megélhetést teremtsen magának.

A hadi biztosítás, melyet az Augusztá-alap a „Phoenix” életbiztosító társasággal karöltve létesített, a díjtételek messze menő mérséklése mellett egy évre szól és azonnal érvénybe lép, mielőtt a bejelentés megtörtént és a csekély díj lefizetett.

Minden férfi, aki hadbavonulva nő és gyermeket, vagy öreg szülőket, testvéreket hagy otthon, szeretettel szemben könnyelműséget követ el, ha jövőjükről nem gondoskodik. Biztosítania kell magát.

Minden nőnek, akinek férje a harcban van, kötelessége gyermekei sorsáról gondoskodni, akiknek talán atyjuk helyett atyjuk is kell hogy legyen majd. Gondoskodjék tehát a nő férje biztosításáról.

Minden munkaadó gondoskodjék a hadbiztosítás útján hadbavonult hű munkásai és alkalmazottai hozzátartozóiról, mert a hadbavonultak ő érte és az ő vagyonáért is küzdenek, mikor az ellenséggel szemben állanak. Önmagát mentesíti, mikor alkalmazottait biztosítja.

Eddig több mint 150,000 család vette igénybe a hadbiztosítást és sokaknak segítségére vált a biztosított összeg, mikor az inség napjai rájuk szakadtak.

Vegyünk mindnyájan részt a segélyezés e szép művére a magunk és a haza javára! Járjunk jó példával elől és világosítsuk fel a népet! Szabadítsuk meg a harcban küzdő vitéz katonáinkat a szeretteikért való gyötör gondoktól! Növeljük ezzel dicső haddaink áldozatkész vitézségét és szenteljük erőnket a nemzet javának.

A hadbiztosítást illető felvilágosításokat készséggel nyújtja az Augusztá-alap Budapesten, V. Vilmos császár-ut 72. valamint minden vidéki szerve.

Elfogták a szélhámos ál-tanítónőt.

Hét néven szerepelt és mindegyikük vakmerő csalásokat és lopásokat követett el.

— márc. 1.

Hat vármegye rendőrsége és csendőrsége hónapokon által nyomozott egy vakmerően veszedelmes ál-tanítónő után, aki, ahol csak megfordult, mindenütt különféle csalásokat, lopásokat és szélhámosságokat követett el. A sóvány, magas, rendszerint németül beszélő, cvikkeres hölgy ökleveles tanítónőnek adta ki magát, hosszú, képtelen meséket adott be, elmondta, hogy atyja iskolaigazgató volt Dóván, klastromban nevelkedett, időközben lecsuszott és most az emberek jóindulatára van utalva. Kassán többen beugrottak a síró nőnek, protegálták, eljárak az ügyében, miglen ő ezen idő alatt lopott, csalt és szélhámoskodott. Itt több tanítónőtől okmányokat csalt ki, majd könyöradományokat gyűjtött, jótékonyági akcióban utazott és amikor már megszedte magát, ellépett. Kassáról Eperjesre tette át székhelyét és ott folytatta azt, amit itt megkezdett. A szisztémája bevált, az emberek Eperjesen is beugrottak a szélhámosnőnek. Sokáig sehol sem volt maradása, Eperjesről Lőcsére ment, majd Iglóra, Rozsnyóra, kisebb községekbe és legutóbb Egerben operált a legteljesebb sikerrel. Egyik-másik helyen állást is vállalt, tanított, oktatta a gyermekeket és aztán elszökött. A veszedelmes szélhámosnőt, akit sokáig hiába kerestek, most végre elfogták és Kassára szállították. Az ál-tanítónőt Sajóközön leplezte le az ottani csendőrség.

A hónapokon által bujálkozó leányt Sajóköz községből Lőcsére vitték és a löcsői rendőrkapitány kísérte Kassára. A szélhámosnőről megállapították, hogy Boja Jolán, Eckert Margit, Rozsika Jozefina, Troll Anna, Fersich Aranka, Pál Ionka és Hirschfeld Irénke neveken szerepelt. Rengeteg okmányt és több oklevelet találtak nála a fenti nevekre. Az igazi neve Boja Jolán, amint ő vallotta, de ezt eddig konkrétan nem sikerült megállapítani. Vallomása szerint tanítónőnek készült, azonban az adatokból inkább arra lehet következtetni, hogy klastromi kiszolgálónő volt. A különféle vallási rendekkel tisztában van, ismeri a zárdákat, nevelőintézeteket, egyházi helyeket és internátusokat. Eleinte próbált tagadni, de később a bizonyítékok sulya alatt megtört és vallott.

A beteges kinézésű leány bevallotta a rendőrségen, hogy már régen, gyermekkorában letért a becsület útjáról. Valami különös és megmagyarázhatatlan érzés űzte és hajtotta a bűnre, amelynek elkövetésében szinte kielégülést talált. A szélhámosnőn a morálisan minden tünete felfedezhető. Hazudik, cselekményeit nem tudja megítélni és már az iskolában is bűnözött. Éveken át klastromokban

és más hasonló helyeken szolgált, de állásait hamarosan el kellett hagynia, mert lopásaira rájöttek. Eddig nem nagyon jelentették fel, nem szolgáltatták rendőrkézre, hanem futni hagyták. Utóbb nem vállalt állást, hanem hivatásos szélhámosnőnek csapott fel és így élt.

Boja Jolán elmondotta, hogy több helyen, így legutóbb Makkosfalván néhány hétig mint tanítónő működött. Az állást idegen, hamis oklevél alapján nyerte el és annak rendje és módja szerint jelentkezett az állás elfoglalására. A gyerekeket rendszeren tanította, oktatásban részesítette és a legjobb tudása szerint adta elő a tárgyakat. Ugy mondja, hogy a gyerekek nagyon szerették, mert jó volt hozzájuk. Makkosfalván tanítónői működése alatt több csalást követett el. Kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel, csalt, sőt ahol lehetett, ott lopott is. Egy szép napon megunt a nyugalmas helyzetet, megunt a rendes életmódot és se szó, se beszéd, elutazott a községből, ahol csak később tudódott ki, hogy hány embert csapott be. A szülők egymásután mentek az iskolai előjárósághoz és panaszokat tettek, de ekkor már késő volt.

Nemrégiben Egerben operált a szélhámosnő, ahol ugyancsak okmányokat csalt ki és azután lépett akciójába. Egerben sikerült néhány embert becsapni és aztán ellépett. Az egri rendőrség Kassára is küldött megkeresést, azonban a szélhámosnő nem sikerült ártalmatlanná tenni. Hosszabb utazgatások után Sajóköz községbe ment és itt akart állásba lépni. A csendőrség azonban már értesülést szerzett az ál-tanítónő érkezéséről és mielőtt még megkezdhetné volna működését, lefűltek. A tanítónő brüszk módon tiltakozott a letartóztatás ellen, iratokat mutogatott, hivatkozott kilitére, de megszabadulni nem sikerült. Felélesleges volt minden látna, a szélhámosnőt lefogták és Lőcsére vitték, ahonnan a rendőrkapitány Kassára szállította. Kihallgatása után átkísérték Eperjesre.

A szélhámosnő ellen tovább folyik vizsgálat.

HIREK.

Tavaszi aratás készül a nagy mezőkön, ahol feszülő izmokkal, töltött fegyverekkel néz szembe a milliós ember-sereg. A nagy kaszások fejtől lebeg, a győzelem napsugaras palástjában áll az egyik sereg mögött a hadiszerencse isten-asszonya, a vereség fekete talárja ad bus takarót a másik mindig szomorubb végzetének. Közel husz hónap adáz küzdelme megmutatta, hogy a győzelem koszoruját a mi zászlóink köré fonja a történelem acélkarja, az övék, a hazugságok és hitszegés kalandor lovagjaié, mindig lejjebb hanyatló, mintha a bűnhődés végzetes sulya teritené diadalmi szőnyegként a győzelmek lábai elé.

Soha nem áldozott még az emberiség annyi háborús szenvedést a békéért, mint ebben a rettenő katalizmában. A kiszikkadt földből nem akar kinyílni a fehér virág, akárhogy öntözi is nemesek vére. A harmadik tél hava olvad fel, a harmadik tavasz ébred, amelynek zsendüléséből a békevirág kipattanását várjuk. Békés tavaszi vetésre várunk és a háború véres tavaszi aratására készülünk most is, ahogy a téli felhők szürkességét ragyogó napsugár törí át reménytelen nap-palokan.

A tavaszi aratás nagy kaszája megpendült már és szeli a rendet, ahogy az új hírekől látjuk, a francia termőföldeken, a Vogézek bércei alatt és a flandriai síkokon. Nagy takarítása van itt a halálnak, a német erő nekilendülése nyoman friss gyászkoszorú fonódik a glorie megtépett trikolorja köré. A hivatalos jelentések ezernyi fogolyról számol-

nak be...
jel band...
gött álln...
hörgés...
ből, mel...
tebbek l...
ököl me...
ritkuló...
birják m...
pásait?...
akarat j...
ség hars...
Bizon...
rend ne...
sem, a...
ujra ma...
regeink...
harcok...
És a gy...
tok. Kö...
célhoz?...
végzet...

— A...
kinevezés...
len fia, M...
léri hitbiz...
háboru k...
ren van...
most had...
számu ka...

— I...
örmaster...
ben Bel...
nagy kat...
A hősi b...
ki a háb...
csatában...
kapott, E...
kívül W...
gyászolja

— I...
A várost...
ben, mel...
szini-sze...
tan közö...
talan s...
társulata...
felülön...
illetve e...
Ujhelybe...
tónak la...
az ujhel...
hoz inté...
március...
felé. Igy...
után vég...
élet Ujh...
zonnyal...
gősebb...
az új sz...
jó hírek...
lesz az...
katonaze...
rabok jó...

— I...
országna...
zöltük...
Tűzhely...
zottság...
roszorszá...
nek elle...
akciót in...
helysége...
roszorszá...
sülvén e...
a követk...
Hédervá...
gos Biz...
meghatv...
helyeket...
ságnak...
sától, ho...
hadigya...
száma...
ság elnö...
kesebb...
mérték...
büszké...
épen a...
magyar...
méltóság...
lettel Br...
Plewka...
igazságü...
selőtestü...
Ugy

nak be és mintha a meghajtott fej-
jel bandukoló fogolytömegek mö-
gött állna a vigyorgó kaszás, halál-
börgés, fájdalom harsog ki a sorok-
ból, melyek ritkábbak és csügged-
tebbek lesznek mindig, ha a teuton
ököl megfeszíti acélos izmait. A
ritkuló és csüggedő sorok meddig
bírák még a friss germán erő esz-
pásait? Mikor omlik le a háborus
akarát jerichói fala a türelmetlen-
ség harsonájának szavára?

Bizonyos, hogy a háborus világ-
rend nem változik meg e tavaszon
sem, a napkeletről suhanó friss szél
ujra magasan lobogtatja majd se-
regeink büszke, diadalos színeit. Uj
harcok, új győzelmek következnek.
És a győzelmek földjén új áldozat-
ok. Közlebb visznek-e a legvégső
célhoz? Ki tudja, mit beszélnek a
végzet könyvének titkos hieroglifái?

— **Andrássy Manó gróf hadnagyi**
kinevezése. Andrássy Géza gróf egy-
etlen fia, Manó gróf, a parnói és bat-
léri hitbizomány várományosa, aki a
háboru kitérése óta az északi harcté-
ren van mint honvédszázónkéntes,
most hadnagyi rangot kapott az 5 ik
számú kassai honvédszázadban.

— **Hösi halál.** Fränkel Dezső,
örmmester, a harctéren szerzett sebei-
ben Belgrádban elhunyt. Temetése
nagy katonai pompával ment végbe.
A hősi halált halt vitéz katonában, a
ki a háboru kezdetétől fogva számos
csatában vett részt és több kitüntetést
kapott, Bécsben lakó bánatos szülőin
kívül **Werner Miksáné** unokaöccsét
gyászolja.

— **Márciusban jön a szintársulat.**
A városban elterjedt hírekkel szem-
ben, mely szerint a tavaszra tervezett
szini-szezon is elmaradna, határozot-
tan közölhetjük, hogy ez a hír alap-
talan s **Fodor Oszkár** elsőrangú szin-
társulata az eddigi programnak meg-
felelően március hó második felében,
illetve e hónap vége felé megkezdí
Ujhelyben működését. A szinigazgató-
knak lapunk főszerkesztőjéhez, mint
az ujhelyi szinügyi bizottság titkárá-
hoz intézett levele szerint a társulat
március 24—25-én utban lesz Ujhely
felé. Így tehát hosszú háborus szünet
után végre mégis megindul a színházi
élet Ujhelyben és pedig minden bi-
zonnyal sokszor elevebben és pez-
szgöbben, mint az előző években; mert
az új szinigazgató társulatát nagyon
jó hírek előzik meg s nagy erőssége
lesz az idei szezonnak az elsőrendű
katonazenekar is, mely az énekes da-
rabok jó előadását fogja biztosítani.

— **Magyar segítség Keletporosz-**
országának. Néhány nappal ezelőtt köz-
öltük, hogy a Háboruban Feldult
Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bi-
zottság elvállalta Gerdauen keletpo-
roszországi város hadigymását, ami-
nek ellenében Németország birodalmi
akciót indít a Kárpátokban elpusztult
helységek javára. Gerdauen keletpo-
roszországi város kormányzata érte-
sülvén erről az elhatározásról, tegnap
a következő táviratot intézte Khuen-
Héderváry Károly grófhhoz, az Ország-
os Bizottság elnökéhez: „Milyen
meghatva a háboruban Feldult Tűz-
helyeket Ujrafelépítő Országos Bizott-
ságnak attól a nagylelkű elhatározásá-
tól, hogy Gerdauen város felett a
hadigymáságot elvállalja, Nagymél-
tőségnek, mint az Országos Bizott-
ság elnökének legmelegebb és legtel-
esebb halánkat fejezzük ki. Teljes
mértékben méltányoljuk és különösen
büszkék vagyunk arra, hogy városunk
épen a Keletporoszországnak szánt
magyar segítségben részesül. Nagy-
méltség iránt való kiváló tiszte-
lettel Braun br. tartományi tanácsos,
Plewka polgármester, Leidenreiter
igazságügyi tanácsos a városi képvisel-
őtestület elnöke.”

Ugyanez ügyben a németországi

„Ostpreussenhilfe“ ügyvezető bizott-
ságának elnöke Lüdinghausen báró a
következő távirattal fordult Khuen-
Héderváry Károly grófhhoz a Háboru-
ban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő
Országos Bizottság elnökéhez: „A
Nagyméltség elnöklete alatt álló
Háboruban Feldult Tűzhelyeket Ujra-
felépítő Országos Bizottságnak az a
nagylelkű elhatározása, hogy a közös
csatamezőkön megpecsételt német-
magyar vérszövetség magerősítésül
elvallalja Gerdauennek, az oroszult
keletporoszországi városnak társad-
igymását, Németországban mindenütt
örvendező visszhangra fog találni és
újrat fogja egyengetni a közös ellen-
ségről feldult magyar kárpáti falvak
javára megindítandó németországi ak-
ciónak. Kérem Nagyméltségöt, en-
gedje kifejezmem személyos hálás kö-
szönetemet is azért az értékes támo-
gatóért, melyet annak a Keletporosz-
ország felszámítására szánt akciónak
juttatott, melyet én hittam életbe.
Német hőseink sírjainak kegyeletes
ápolásával Nagyméltségöt és a ma-
gyar hatóságok a halának elmulha-
talan emléket fogják belevésni a né-
met szövetségnek szívébe. Szövet-
és hűséggel ülvölzi Lüdinghausen
br. kir. kamarás, az „Ostpreussenhilfe“
ügyvezető elnök és a Gerdauen
had segítésére alapított Berlin, Wil-
mersdorfi Egylet elnöke.”

— **Papválasztás.** Olasziszkán a
ref. egyház pappá **Verebélyi Bernát**-
ot, az ottani s. lelkészt választotta
meg.

— **Öreg népfelkelők bevonulása.**
Hétfőn vonultak be országserzte a
mult évben besorozott öreg népfelke-
lők első csoportjához tartozó negyven-
négy, negyvenöt és negyvenhat éve-
sek. A nagy nap újra mozgalmasabbá
tette az utcát, öreg népfelkelők men-
nek felöltöni a csukaszürke egyenru-
hát. A vidékiek, akik a munkási
ezredhez tartoznak, már vasárnap este
nagy számmal érkeztek meg a pályá-
udvaron, sokkal feleslegestől, gyerekes-
től. Izmos, ruganyos, fiatalos emberek
is láthatók közöttük, de olyanok is,
akik arcukra írva viselik eddigi éle-
tük minden szomorúságát, törődött,
fáradt emberek. A bevonultakat rend-
kívül megnyugtatta a honvédelmi mi-
niszter legutóbbi rendelkezése arról,
hogy az öreg népfelkelőkkel a kikép-
zésnél megkülönböztetett módon bán-
janak. A mult évben beváltak másod-
dik csoportja, 49, 50 és 51 évesek
március 3-án tartoznak bevonulni.

— **A bevetetlen földek összeírása.**
A belügyminiszter a minap leiratot
intézte a vidéki törvényhatóságokhoz,
hogy azonnal utasítsák a gazdákat a
bevetetlen maradt földek bejelentésére.
Ugy a földbirtokosoknak, mint a bér-
lőknek be kell jelenteni, hogy a bir-
tokukon levő mennyi területet milyen
okból kifolyólag nem művelhettek meg.
A bejelentési kötelezettségnek, min-
denkének a saját anyagi kárának el-
kerülése végett eleget kell tenni, an-
nál is inkább, mert minden mulasz-
tást szigorúan meg fognak büntetni.

— **Gondoskodás a rokkant katoná-**
vasutasokról. Az államvasutak igaz-
gatósága a harctérről visszaérkező
rokkant vasutasok beosztásáról igen
üdvösen és humanusan intézkedett.
Elhatározta, hogy a hadbavonult vas-
utasok, ha visszatérnek, visszanyerjék
korábbi beosztásukat. Ha olyan testi
állapotban térnek vissza a harctérről,
amely lehetetlenné tenné nekik, hogy
ezeknek a korábban teljesített mun-
káiataknak megfelelően, akkor ke-
resni kell számukra könnyebb mun-
kaalkalmat nyújtó megfelelő helyet
és azt az ép embert, aki ezt a könny-
ebb feladatot látja el, át kell helye-
yezni a nehezebb szolgálatokra. A
harctérről visszatérő vasuti alkalma-
zottnak lehetőleg helyet kell és
helyet fognak csinálni és csak abban
az esetben bocsáthatják el őket —
kellő gondoskodás mellett — ha min-
den néven nevezendő munkára alkalmatlannak bizonyultak.

— **Nem szabad biztosítani a hadi-**
foglyokat. Érdekes átirat érkezett Uj-
helybe. Az átirat magyar és német
nyelvű és a közös hadügyminiszter-
nek azt a rendelkezést tartalmazza,
melyben a hadügyminiszter megtiltja
a hadifoglyoknak baleset ellen való
biztosítását. A közös hadügyminiszter
rendelete, mely őszintén tárja fel hadi-
foglyaink sorsát, így szól: A hadve-
zetőség az ellenség hatalmába került
azon saját hadseregéhez tartozóknak,
akiket hadifogságuk ideje alatt vala-
mely baleset ér, az ellátási törvé-
nyek szerint olyan ellátási összegeket
lesz kénytelen kiutalni, amely a tör-
vények szerint a keresetképesség eső-
kenésével állanak arányban. Azonos
kötelezettség terheli az ellenséges ál-
lamokat, amelyek hadseregéhez tar-
tozók osztrák és magyar hadifog-
ságban vannak és balesetet szenved-
tek. Ezen oknál fogva nem állhat
fenn a hadvezetőségre és a munka-
adóra az a kötelezettség, hogy a ha-
difoglyokat baleset ellen biztosítsa. A
hadügyminiszterium előtt ismeretlen-
nek a munkások balesetbiztosítására
vonatkozó, Szerbiában és Oroszor-
szágban érvényes törvényes rendel-
kezések. Bizonyos azonban az, hogy
hadifoglyaink ottani részben nagyon
rossz bánásmódban részesítése nagyon
sok balesetet és sok rosszkaratu sé-
rülést fog okozni, amelyeket illetőleg
megfelelő intézmények hiányában ott
helyt ellátási igény nem lesz emel-
hető.

— **A hustalan napok szaporítása.**
Március ötödikén országos állatte-
nyésztési értekezlet lesz Budapesten.
Az értekezlet elé javaslatot terjesz-
nek a marhahús kimérésének az ösz-
szes hétköznapokon való korlátozását
és esetleg még egy hustalan nap el-
rendelését illetőleg.

— **A debreczeni merénylet évfor-**
dulója. E hó 24-én volt az évfordu-
lója annak a gyászos emlékü merény-
letnek, amelyet ezelőtt két évvel kö-
vettek el Debrecenben a hajdudorogi
magyar gör. kath. püspökség ellen és
amelynek áldozatul estek Jaczkovics
Mihály vikárius, Szejkovszky János
titkár és dr. Csath Sándor püspöki
titkár.

— **Meglehet-e fosztani az elítél-**
tet a vitézségi éremtől. Mután egy
katonai személynek börtönbüntetésre
történt elítélése alkalmából kétségek
merültek fel arra nézve, hogy a bír-
ság a vitézségi éremtől is megfoszsa-e
az elítéltet, illetékes helyen a követ-
kező döntés történt: A vitézségi érem-
ről szóló utasítás 1809. évből való s
így annak 13. szakasza, amely a vi-
tézségi érmek elvesztéséről szól, ma
már elévült. Mértékadó az 1885. évi
katonai büntetőtörvény 48. § a, amely-
nek értelmében az egyszerű börtön-
büntetésre elítélt katona is megfosz-
tandó vitézségi érmaitól. Kivételnek
csak akkor van helye, hogy ha az
dézett törvény 125. §-a értelmében,
a rendkívüli enyhítő jog alapján a
vitézségi érem elvesztésétől a bíróság
kimondottan eltékn. Megjegyzendő,
hogy a polgári törvényszékek csak a
súlyos börtönre elítélt polgári egyé-
neket fosztják meg a vitézségi ér-
meiktől. Katonákra azonban ez nem
vonatkozik és a polgári és katonai
büntető törvény eme különbsége a
büntető törvények különböző módsze-
rére vezetendő vissza. A különbözőzet
kiagyengítést nyer a katonai büntető
törvényben foglalt rendkívüli enyhítő
jogban.

— **Amerikai magyarok feldult**
tűzhelyeinkért? Az amerikai magyar
Népszava kiadója, Berkó D. Géza, a
lap budapesti tudósítójának, Pivány
Jenőnek kezdeményezésére nagyszabá-
sú gyűjtést indított a háboruban

feldult tűzhelyek ujjafelépítésére. E
mozgalom avval a felhívással kezdő-
dött, melyet az Országos Bizottság
elnöke, Khuen-Héderváry Károly gr.
intézte az amerikai magyar Népszava
útján az új világban élő magyar hon-
fitársainkhoz. A gyűjtés, amelynek
védnökségét Nuber Sándor newyorki
főkonzulunk vállalta el, már eddig is
szép eredményt ért el és a legszebb
reményekre jogosít. A testvéri szere-
tet, amelylyel magyar magyar iránt
viseltetik, áldozatkész megnyilvánu-
lásában áthidalja így még az oceánt is.

— **A városi moziban ma este egy**
izgató detektiv dráma kerül vászonra.
„A tamarai kastély titka“ a címe en-
nek a szenzációs 3 felvonásos detek-
tiv drámának, amelyben a főszerepet
a csodaszép Lotte Neumann mozimű-
vésznő játssza. Azonkívül csodaszép
természetes felvételek a tengerről, élő-
képek és humoros előadások kerülnek
bemutatásra.

— **Kereskedelmi érdekeink a**
meghódított orosz területen. A kassai
Kereskedelmi és Iparkamara értesíti
az érdekelteket, hogy a lengbergi cs.
és kir. katonai tudakozódó hivatal (k.
u. k. Auskunfstelle für das öst. ung.
Okkupationsgebiet in Polen Lemberg)
mindazon esetekben, amidőn magyar
cégek és német csapatok által meg-
szállott oroszországi területeken kö-
veteléseket kívánnak behajtani, köz-
vetítő szerepet játszik s minden ilyen
irányu megkeresést az illető kompetens
címre továbbít. Ez a közvetítő
szerepkör azért veendő igénybe, mert
a szóbanforgó megszállott területekre
levelek csak nehezen küldhetők, míg
Lemberg könnyen elérhető.

— **Kereskedők figyelmébe.** A m.
kir. kereskedelmi Múzeum levelezője
Varsóban figyelemreméltó tevékeny-
séget fejt ki abban az irányban, hogy
hazai érdekeltségünk és a lengyel-
galiciai körök között minél élénkebb
összeköttetéseket teremtsen s felajánl-
ja szolgálatait mindazonoknak, akik
ilyen összeköttetések iránt érdeklő-
nek. A levelezőnek név és címe a
kassai kereskedelmi és iparkamarán
vagy a m. kir. kereskedelmi muzeum-
nál Budapesten meg tudhatni s mind-
azok, akik vele érintkezésbe kívánnak
lépni, leveleiket ez utóbbi címre küld-
jék el azzal, hogy az a levelezőnek
továbbítassék, tekintettel arra, hogy
Varsóba közvetlenül levelet nem küld-
hetünk.

— **Ahová nem lehet tábori pos-**
tacsomagot küldeni. További intézke-
désig a 9., 16., 31., 45., 46., 49., 95.,
99., 103., 140., 151., 168., 170., 187.,
190., 210., 211., 227., 228., 229., 230.,
233., 234., 260., 261., 264., 265., 266.,
300., 307., 308., 315., 316., 317., 319.,
331., 336., 337., 338., 339., 341. szá-
mu tábori (hadtábor) postákhoz, vala-
mint a német császári II. hadsereg-
hez beosztott magyar és osztrák ka-
tonai személyek részére nem lehet
magáncsomagot küldeni.

— **A vajbehozatal.** A kereske-
delmi és iparkamara az érdekeltség
tudomására hozza, hogy kormányren-
delet folytán a skandináv országok-
ból és Hollandiából a vajbevásárlások
ezentul csak a Haditermény Rész-
vénytársaság által eszközölhetők, to-
vábbi intézkedésig tehát a magánke-
reskedők részére a vajnak németor-
szági átvitele tiltva lesz és a német
birodalmi kormány a vaj átvitelének
engedélyezésére irányuló kérelmeket
ezidőszertint visszautasítja.

— **Háborus imakönyv.** Stampay
ének- és imakönyve háborus énekek-
kel és imákkal bővítve megjelent. A
256 oldalas könyv esinos kötésben 50
fillér, vászonkötésben 70 fillér, bőrkö-
tésben 4 kor. Kötött kotta is 50 fill.
Tízre egy ingyen jár. A jövő kiadás
16 oldalal esletet hősökért való éne-
kekkel, imákkal és vesperákkal ismét
bővítve lesz. Szives hozzászólások Kö-
bölkütra (Eszt. m.) kéretnek.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor**

MEGHIVÓ.

☉

A Sárospataki Takarékpénztár

Részvénytársaság t. részvényesei

folyó 1916. évi márczius hó 19-én d. u. 3 órakor

az intézet helyiségében megtartandó

XLVIII.-ik évi

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet 1915. évi üzleti működéséről.
2. Az 1915. üzletéről szóló zárszámadás és mérleg megállapítása s a tiszta jövedelem felosztása iránti intézkedés.
3. Az igazgatóság 7 tagjának 5 évre való megválasztása és tiszteletdíjuk megállapítása.
4. Az alapszabályok értelmében esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása.

Sárospatak, 1916. évi február hó 25-én.

Az igazgatóság.

A munkáltatási időnyre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kítűnő vidéki perzselt

munkásszalonnát,
valamint pestvárosi

disznózsirt

legmérsékeltebb árban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznózsir- és szalonnagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgönyeim: „Veiszefett, Budapest.“ Interurban távbeszélő „József“ 14-50.

Zemplén Naptára

néhány példány

még kapható kiadóhivatalunkban és az elárusítóknál.

Kereskedők figyelmébe!

Jegyzék papir

fehér nyomópapirból lekerült strá-
papirok 10-15 cm. nagyságban,
1000 darab 50 fillérért kapható

a „Zemplén“ könyvnyomdájában.

HIRDETMEŊY.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank

részvényesei

a folyó 1916. évi márczius hó 5-én délelőtt 10 órakor

Sátoraljauhelyben, az intézet helyiségében tartandó

XLVI. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

TÁRGYAK:

1. Közgyűlési elnök és jegyzőkönyv hitelesítők választása.
2. Az igazgatóságnak évi üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az 1915. évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kifizetése iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6. Sorrendben kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.
7. Az igazgatóságba való beválasztás folytán megüresedett egy felügyelő bizottsági tag helyének betöltése a hátrálékos működési időre.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazottja által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 26. §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni szivesédjék.

Kelt Sátoraljauhelyben, 1916. évi január hó 29-én.

Az igazgatóság.

MEGHIVÓ.

□□

A Sárospataki Takarékpénztár

Részvénytársaság t. részvényesei

folyó 1916. évi márczius hó 19-én d. u. 3 órakor

az intézet helyiségében megtartandó

XLVIII.-ik évi

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet 1915. évi üzleti működéséről.
2. Az 1915. üzletéről szóló zárszámadás és mérleg megállapítása s a tiszta jövedelem felosztása iránti intézkedés.
3. Az igazgatóság 7 tagjának 5 évre való megválasztása és tiszteletdíjuk megállapítása.
4. Az alapszabályok értelmében esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása.

Sárospatak, 1916. évi február hó 25-én.

Az igazgatóság.

A munkáltatási időnyre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kitértő vidéki perzselt

munkásszalonnát,
valamint pestvárosi**disznózsirt**

legmérsékeltébb árban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

WEISZ LIPÓT és TÁRSAdisznózsirt- és szalonnagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgönyeim: „Veiszefett, Budapest.“ Interurban távbeszélő „József“ 14-50.**Zemplén Naptára**

néhány példány

még kapható kiadóhivatalunkban és az elárusítóknál.

Kereskedők figyelmébe!**Jegyzék papir**

fehér nyomópapirból lekerült stráf-papírok 10-15 cm. nagyságban, 1000 darab 50 fillérért kapható a „Zemplén“ könyvnyomdájában.

HIRDETMEÉNY.**A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank**

részvényesei

a folyó 1916. évi márczius hó 5-én délelőtt 10 órakor

Sátoraljauhelyben, az intézet helyiségében tartandó

XLVI. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYAK:

1. Közgyűlési elnök és jegyzőkönyv hitelesítők választása.
2. Az igazgatóságnak évi üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az 1915. évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kifizetése iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6. Sorrendben kilépő két igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.
7. Az igazgatóságba való beválasztás folytán megüresedett egy felügyelő bizottsági tag helyének betöltése a hátrálékos működési időre.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazottja által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 26. §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni szivesédjék.

Kelt Sátoraljauhelyben, 1916. évi január hó 29-én.

Az igazgatóság.